



- шаруалардың жеке топтары арасындағы айырмашылықтар жойылады;
- шаруалардың құқығына, қосымша табыс іздеуіне шек қойылады;
- шаруаларды бірте-бірте азаматтық құқығынан айырады;
- феодалдың шаруаны қуып жіберуге құқығы болады.

**Қандай құқық туралы айтылған?**

**Сабақ тақырыбы:** Ресейде басыбайлы құқықтың жойылуы Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық жағдайына қалай әсер етті?

**Оқыту мақсаттары:**

- тарихи оқиғаға толық түсіндірме беру үшін негізгі ұғымдарды таңдап қолданады
- Ресей империясының қоныстандыру саясатының демографиялық ахуалға тигізген әсерін талдайды
- отарлау саясатының дәстүрлі шаруашылыққа тигізген әсерін талдайды
- капиталистік қатынастардың енуіне байланысты қазақ шаруаларының өміріндегі өзгерістерді анықтайды

# Жетістік критерийлері:

**Білу, түсіну:** Патша үкіметінің қоныстандыру саясатының кемінде үш мақсатын көрсетеді

**Сыни тұрғыдан ойлау және зерттеу:**  
1861 ж. Ресейде басыбайлы құқықтың жойылуының Қазақстанға кемінде үш әсерін көрсетеді

# Жаңа сөздер

- Ұлттық – *национальный*
- Қоныс аудару – *переселяться*
- Басыбайлы құқықтың жойылуы - *Отмена крепостного права*
- Патша үкіметі - *царское правительство*
- Қоныстандыру саясаты - *политика переселения*
- Шоқындыру саясаты- *политика крещения казахов*
- Мемлекеттік меншік - *государственная собственность*
- Жеңілдік – *льготы*
- Несие – *кредит*
- Міндеткерлік - *обязательство*
- Босату – *освободить*
- Әлеуметтік топ - *социальная группа*

# Қосжазба күнделік

<b>Терминдер</b>	<b>Сіздің анықтамаңыз</b>	<b>Негізгі анықтама</b>
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ Байырғы (автохтонды) –</li><li>▪ Жатақтар –</li><li>▪ Ходоктар –</li></ul>		

# Жаңа сөздермен жұмыс:

- Байырғы (автохтонды) – бұрыннан тұратын жергілікті халық
- Жатақтар – қазақтардың көшпелі қоғамының кедейленіп қайыршыланған, отырықшы өмір салтын қабылдаған бөлігі
- Ходоктар – жер көріп қайтушылар (құнарлы жер көріп, таңдау үшін жіберілген шаруалар)

Мәтінмен  
жұмыс

Кілемшені  
толтырыңыздар

**Патша үкіметінің  
қоныстандыру саясаты қандай  
мақсаттарды көздеді?**

## **Патша үкіметінің қоныстандыру саясаты төмендегідей мақсаттарды көздеді:**

- Ресейдің орталық аудандарында Ресейдегі басыбайлық құқық жойылғаннан кейін күшейіп кеткен жерсіз шаруалардың бас көтерулерін әлсірету;
- Империяның ұлттық шеткері аймақтарында патша үкіметіне тірек болатын әлеуметтік топ құру;
- Қазақстарды отырықшылыққа көшіріп, оларды шаруалар арқылы шоқындыру және орыстандыру саясатын жүргізу.



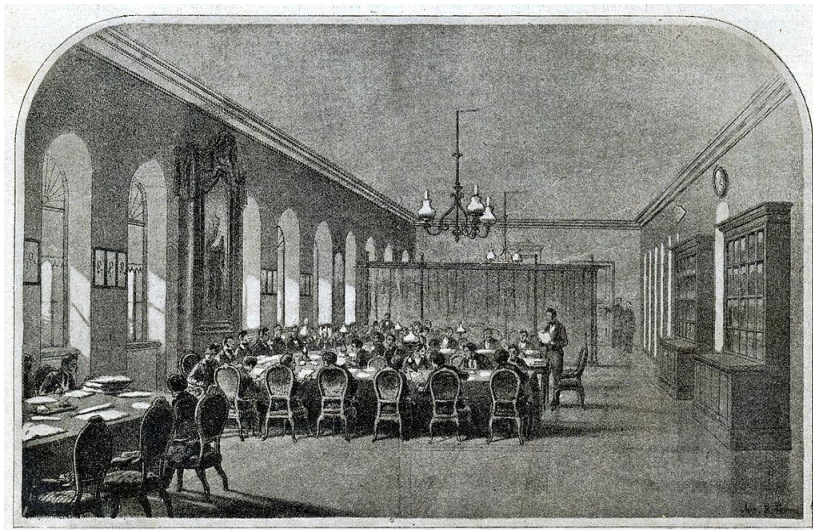
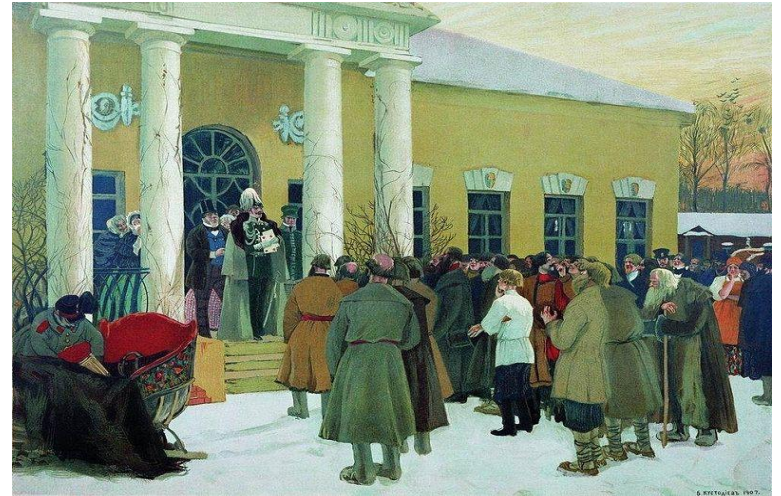
# Жетістік критерийлері:

**Білу, түсіну:** Патша үкіметінің қоныстандыру саясатының кемінде үш мақсатын көрсетеді

**Сыни тұрғыдан ойлау және зерттеу:**  
1861 ж. Ресейде басыбайлы құқықтың жойылуының Қазақстанға кемінде үш әсерін көрсетеді

# Сіз оқиғаны қалай баяндар едіңіз?

- 1) Ретімен;
- 2) 1 сөйлеммен;
- 3) 2 сөйлеммен;
- 4) 3 сөйлеммен;



Зала въ первомъ кадетскомъ корпусѣ, въ которой происходили засѣданія Редакціонной комисіи по освобожденію крестьянъ.



# Мәтінмен жұмыс

<b>( +) Факторлар</b>	<b>PEST Анализ:</b>	<b>( -) Факторлар</b>
	<b>Р</b> <b>саяси</b>	
	<b>Е</b> <b>ЭКОНОМИКАЛЫҚ</b>	
	<b>S</b> <b>әлеуметтік</b>	
	<b>Т</b> <b>ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ</b>	

<b>( +) Факторлар</b>	<b>PEST Анализ:</b>	<b>( -) Факторлар</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ұлттардың араласуы, қарым-қатынас</li> <li>• Халық санының өсуі</li> </ul>	<p style="text-align: center;"><b>Р</b></p> <p style="text-align: center;"><b>саяси</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Қазақ жерлері тартып алынып, орыстарға берілді</li> <li>• Қазақ халқының өз елінде пайыздық үлесінің азайуы</li> </ul>
	<p style="text-align: center;"><b>Е</b></p> <p style="text-align: center;"><b>ЭКОНОМИКАЛЫҚ</b></p>	
	<p style="text-align: center;"><b>S</b></p> <p style="text-align: center;"><b>әлеуметтік</b></p>	
	<p style="text-align: center;"><b>T</b></p> <p style="text-align: center;"><b>ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ</b></p>	

# Қоныстандыру саясатының салдары

- Қазақ халқы

- 

- 

- 

- Орыс шаруалары

- 

- 

-

1861 жылғы Ресейде басыбайлы  
құқықтың жойылуы Қазақстанның  
әлеуметтік - экономикалық  
жағдайына қалай әсер етті?



Бұл сабақта мен үшін не қиын болды?



Бұл мен үшін неге қиын болды?



Бұл қиындықтарды ненің көмегімен  
еңсердім/ еңсере аламын?

